

ZGODNJA DANICA. KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrlet leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 7. listopada 1890.

List 45.

Okrožnica

sv. Očeta do italijanskih škofov, duhovstva in ljudstva.

Leon XIII

častitim Bratom in ljubljanim sinom pozdrav in apostoljski blagoslov!

(Dalje.)

Vredno je, da sežemo nazaj do začetkov te vojske. Začeli so (sovražniki) z razdjanjem papeške svetne oblasti. Skrivni namen, zagernjen s krilom politike, ki so ga pozneje tudi očitno priznali, je pri tem meril na to, zatreti duhovno oblast papežev, ali pa jo saj pripraviti v stan sramotne odvisnosti.

In naj bi ne ostal noben dvom, kaj da hočejo dognati, je berzo nasledvalo zatiranje duhovnih redov; ta naredba je znatno zmanjšala kerdela za dušno pastirstvo in duhovno pripomoč, kakor tudi za razširjanje vere med pogani odločenih evangeljskih delavcev. Pozneje se je temu pridružila zaveza vsih členov duhovstva k vojaški službi*) z vsimi prehudimi zadržki zoper potrebno odgojo in primerno omiko tudi medsvetnega duhovstva.

Šli so dalje in segli so po cerkvenem premoženji, ktero so nekaj naravnost uzeli; nekaj pa z neslišanimi davki obložili. To so storili z namenom, da bi duhovstvo in Cerkev ob moč pripravili, Cerkev oropali pomočkov, kateri so ji neutajljivo potrebni za njeno bivanje na zemlji in za zverševanje in delo njenega božjega poslanja. Členi skrivnih družb sami so to izrekli: Za zatrenje duhovskega vpljiva in cerkvenih

družbinsteven naj se rabi en edini sredeček, ki vspêh obeta: pplenite jih vsih njihovih pomožnih virov in denite jih v popolno revščino.

Po drugi strani vsa delavnost države gre samo po sebi na to, da se narod opleni njegovega vérskega in kerščanskega značaja. Iz postavo-dajstva in iz vradnih krogov je praviloma vse odpravljeno, kar ima tudi le senco od vere, ali pa še tudi naravnost kaže sovražljivosti zoper vero. Očitna verska in pobožna skazovanja se ali prepovedujejo, ali pod stoterimi predtvezami odvrtačujejo. Družini je odtergana podlaga in verska véz z vstanovljenjem tako imenovanega civilnega (svetnjaškega) zakona in z vpravnavo šole, ktera ima biti čisto „laiška“ (brez cerkvenega vpljiva), in to od začetnega poduka do visokih šol: prihodnji rodovi so s tem obsojeni, kolikor je na deržavi, odraščati brez vsaktere verske misli, in pervim in najbolj bistvenim naukom o dolžnostih do Boga je pregrajena pot do serca. To ni nič družega kakor na korenino sekiro nastavljati. Pač nobena bolj izdatna pot se res ne dá iznajti, da se občanstvo, družina, posamezniki izključijo cerkvenemu in verskemu vpljivu. „Z vsimi pomočki se mora izkoreninjevati klerikalizem (to se pravi, katoličanstvo) v svojih temeljih in življenja virih, namreč v šoli in v družini,“ tako se glasi po besedi izrek framasonskih kolovodjev.

Utegnilo bi se reči, da imenovane dogodbe se ne verše samo po Italiji, temveč je deržavsko pravilo, ki ga povsod vlade vstanovljajo.

Na to odgovorimo: ta slučaj le poterjuje Naš izrek o framasonskem namenu in počenjanji na Laškem. Res je, to pravilo se povsod goji in spolnuje, kjer koli framasonstvo počenja svoje

*) Primeri s tem spise v Danici: „Ivan bogoslovec — vojak.“

nesrečno brezbožno dejanje, in ravno ker je daleč razširjeno, tudi ono protikeršćansko pravilo obsirno prihaja v rabo. Ta raba pa se goji bolj naglo in brezobzirno do naj skrajnih mej po tistih deželah, katerih vlade so se bolj podvergle framasonski moči in ktere radovoljnije pospešujejo koristi framasonov. K tem deželam, žali da, se šteje nova Italija. Ne sicer še le v sedanjem času je Italija zapadla nesrečnemu vpljivu skrivnih društev: toda nekaj časa je, kar so le-té res dospéle do polnega gospostva in prevlade, in deželo samovoljno tarejo. V Italiji je očitno razvijanje, kolikor tiče vero, čisto in popolnoma v njih volji: njih nameni imajo očitne prijatelje in vdana orodja v osebah javne oblasti. Cerкви sovražne postave in naredbe se na pervo v ložinih (framasonskih, prostozidarskih) shodih predlagajo in sklepajo, in naj kak naklep ima le videz sovražljivosti zoper Cerkev ali škodljivosti, precej dobi podporo in pride do zveršitve.

Med novejšimi zgledi zavračamo samo na sprejetje kazenskega zakonika: prav tisti členki iz njega, kateri merijo zoper duhovstvo, so bili kljubu vsem nasprotnim dokazom z naj hujšo termo sprejemani, akoravno tako daleč segajo, da visokosvete dolžnosti duhovske službe za kaznovanja vredno naznanjajo.

In dalje, vse tisto posestvo keršćanske ljubezni, katero so véni in pobožni prednamci pod zavetstvom in brambo Cerkve zbrali, je postava o pobožnih vstanovah in zapušćinah odvzela vsakemu cerkvenemu gospodarstvu in vpljivu. Ta postava se je več lét poprej pripravljala v shodih skrivne družbe, prav zato, da bi z njo Cerкви napravila novo razžaljenje, njeno občansko delavnost ustavila in z enim udarcem veliko število zapušćin za bogočastje uničila.

Eno določnih framasonskih početji pridružilo se je dosedanjim s povzdigo spominka v čast zloglasnega odpadnika iz Nole: bilo je z vladino pomočjo in prijaznostjo pripravljeno, sklenjeno in doveršeno od framasonov, katerih ni bilo sram, iz ust svojih naj znamenitiših govornikov in služabnikov namen in pomen tega djanja oznanovati: namen je bil, papeštvu zasramovanje napraviti: pomen je: na mesto katoliške vere ima stopiti neberzdana prostost misli, preiskovanja in vesti. Prav dobro je znano, kaj da v ustih „lože“ pomeni tako besedovanje.

Pečat na vse to so postavila potem oblikovna očitna pojasnjenja vladnega načelnika, namreč: „Vlada si prilastuje zaslugo, da je prav razumela, kam vojska méri; verši se med vero in cerkvijo na eni strani in prostim preiskovanjem

in umom na drugi strani: naj cerkev le nadaljuje s svojim nasprotvanjem, naj skuša gospostvo obderžati in um in prostost vklepati; vlada, kar njo tiče, stoji v tem boju brez prideržka na strani uma zoper vero; ona si misli za svojo posebno nalogo, zadeve na to voditi, da bode italijanska država doveršen izraz tega uma in prostosti.“

Pred kratkim smo na novo slišali z ravno tiste strani in v enacih okolišćinah ta k boju draživna zagotavljanja.

Pri tacih djanjih in izrekih ni nič več dvoma, da misel, ki goni italijansko državo, kar se tiče cerkvenih okolišćin, ravno na to tišći, da bi se framasonska osnova (program) zveršila. Vidi se, koliko je že storjenega, znano je, kaj še čaka, da se stori, in z zanesljivostjo se dá napovedati, dokler so zgođe Italije v roki framasonske ali framasonstvu služne vlade, da dognanje te osnove se bode manj ali bolj urno tiralo do naj skrajniše meje. Sedaj si je loža po Cerкви sovražnih sklepah svojih znamenitiših shodov te-le namene postavila: Odprava vsakterega verskega poduka v šoli in vstanovitev naprav, v katerih bi bila tudi ženska mladina vsakteremu kakoršnemu koli duhovskemu vpljivu odtegnjena,* čéš, da država, ktera mora biti čisto ateistiška (brezbožna), ima pravico in neprepustljivo dolžnost, omikovati serce in duh državljánov in nobena šola se ne smé utegniti njenemu vodstvu in nadzorstvu.

(Dalje nasl.)

Grobišće — strah in nevarnost za okolico?

Vernih duš dan je! Ni čuda, ako pišem o grobišću. In dandanes, ko človeštvo tako znatno hira in boleha, kdo bi se vsak dan ne spominjal grobišća, splošnjega doma vsih zemljanov, kamor vsako leto spremimo več nedoraslih nego odraslih soterpinov. In vendar ni res tako! Ravno dandanes ljud ne vidi rad grobišća. „Obuja spomin na smert, zato: ne govóri mi o grobišću!“ O narobe-svet! Ako te grobišće spominja na smert, se ga zato ne bój; saj ravno spomin na smert te bo obvaroval marsičesa, kar zdravje kvari in pospešuje smert. Pa zopet mi ugovarjaš: „ne govóri mi o grobišću, ker spomin na smert mi je zopern, še v cerkev ne stopim rad, kjer je grobišće okoli nje. Ne le da mi obuja neljub

* Čujte nasprotniki samostanskih ženskih naprav, kakega duha otroci ste Vi! Vr.

spomin na smert, temveč grobišče je tudi zdravju škodljivo, ker kvari vzduh (zrak).“ Dragi! tako ne misliš samo ti, tako jih misli mnogo s teboj, celo mnoge gosposke so tvojih misli in zato silijo, da naj se grobišča prestavljajo proč od obližja cerkvá, proč od tergov in vasi, tje v kako zakotje!

Naši stari niso tako sodili, zato so pokopališča napravljali okoli cerkvá, da so se toliko ložej spominjali svojih dragih ranjkih. No, naše verno ljudstvo se še dandanes preveč ne boji pokopališča imeti pri cerkvah, in neljubo mu je, ako se tu ali tam pokopališče prestavi proč od cerkve. Ako našim ljudem praviš, da bi bilo iz zdravstvenih ozirov potrebno grobišče preložiti, se ti smejajo, rekoč, da so ljudje po mestih, kjer imajo grobišča daleč zunaj, bolj bolni in je umerljivost večja, kakor pri nas. Kdo ima prav? Veščaki naj razsodijo!

Ravno te dni kroži po časopisih razsodba veščakov. Pred kratkim so imeli zdravniki v Berlinu mednarodni shod, in tam so učeni veščaki izpovedali, da grobišče ljudem v okolici ni nevarno. Rekli so:

1.) V merličih morda bivajoči, do sedaj znani organski bolezenski vzbujevalci, živalski in rastlinski paraziti,* posebno patalogijske bakterije, po dosedanjih preskušnjah poginejo v primeroma kratkem času po pogrebu. To velja še posebno o vzbujevalcih kolere, legarja (tifusa) in tuberkuloze. Čas, v katerem se to zgodi, je pri drugih enakih razmerah zastavljen na kakovosti kerste (mertvaške truge) in groba. Enaki vzbujevalci bolezní veliko poprej zamerjó, kot se dokončá razkrojba.

2.) Ni vzroka drugač soditi, kot je (po št. 1) rečeno tudi o tistih organskih bolezenskih vzbujevalcih, katerih vedenje o pokopanih merličih do sedaj ni preskušeno.

3.) Naše skušnje o vedenju bakterij v tleh (pod zemljo), posebno da je podtalna voda tudi na pokopališčih prosta kali, kažejo, da ni vzroka bati se, da bi mogle sopokopane merčesne kali priti v vodo, ali celó v zrak.

4.) Tudi gledé še ne znanih boleznih buditeljev nalezljivih bolezen nimamo nobene domneve za drugačno vedenje, kot je rečeno (pod št. 3). Po kemičnih tvorbah, ki nastanejo pri razkrojni merličev (privzemi v njih se nahajajoče merliške strupe: ptomaine, toksine, strupene belakovine in še več tacega), se pri pravilnem oskerbovanju pokopališč ne morejo tudi bližnji vodnjaki toliko ostuditi, da bi bili škodljivi ljuškemu zdravju.

* Paraziti, zajedavci—ke, živali ali pa rastline, ki živé na drugih stvarih in njih sočnosti srebajo.

Tvarine, ki iz merličev pridejo v tla, oziroma, katere podtalna ali nadtalna voda izmiva, se toliko stanjšajo, ali po kemičnih in fizikalnih močéh zemlje spremené, da postanejo neškodljive.

6.) Pri razkrojni merličev na pravilno rabljenih pokopališčih nastali plinovi vzduhi (sape) nimajo nobene zdravju škodljive moči. Celó pri napačnem pokopavanju tu in tam v bližavi grobov ali pokopališč čuteni merliški duh ni nevaren.

7.) Po tem, kar je tu rečeno (pod št. 1—6), ni več govoriti o tem, da bi pravilno rabljena pokopališča škodljivo vpljivala na zdravje.

8.) Drugih za napravo in rabo pokopališč veljavnih pravil, ki se ne dotikajo zdravjeslovja, ne zadevajo tu (od 1—7) navedene terditve.

B. Grča.

Šole, šole!

(Konec.)

Šola, kraj zbiranja in študiranja, pravi Boskov „Bolettino“, je kakor delavšnica, polna gorkega dela in življenja, tam se natihoma pripravljajo zakladi za prihodnost. Toda kakošni bodo ti zakladi, ako se pograša zdrava odgoja, ktera pa more terdno podlago dobiti le samo v veri in iz vere.

Šola mora biti zaklad, odpert vsim zmožnostim uma in serca, bogato semenišče vsega tega, kar premore v mladenčevi duši zbuditi lepi cvét, poganjati v blagi sad in jo storiti rodovitno z dobrimi deli, čednostjo za čas in večnost. V tem semenišču mora svetiti jasna svetilka, ki se prižgè tudi v mladenški glavi in mladini sveti po vsih potih življenja; vnetiti se mora sveti ogenj, ki greje serce k vsemu dobremu, zamerzo pa ima do vsega slabega. Vsega tega pa boš zastonj iskal tam, kjer ni čiste kerščanske odgoje.

To spoznajo celo previdni drugoverci, če tudi sami drugač delajo. „Video meliora, proboque; deteriora sequor,“ je priznal že poganski modrijan, rekši: „Vidim, kaj je boljše, in tudi poterjujem; vendar pa delam to, kar je hujše.“ Protestant Byron (r. Bajern) je pisal: „Jaz nikakor nisem sovražnik vere; dokaz tega bodi, da svojo hčerko odgojam po naukih resnega katoličanstva v nekem samostanu v Romanjah (v papeževih zemljah); kajti jaz sem te misli, da ako človek ima vero, je nikoli ne more imeti preveč; dan na dan se bolj nagibam k katoliškim naukom.“... Tako se godí pogosto: spoznanje je še, pa premagovanje, duhovna moč, resnoba se pograša. Marsikteri višjih šolskih in družih gospodov dobro vé, ktere šole so boljše; vendar se derží ribniške poslovice: „vém, da je konjiček na hribu, pa ga grem v dolino iskat!“ Je-li to značajno, ali da rečemo: katoliško? Se pač tudi zgodi, da marsikteri oče stori Byronovemu izreku ravno nasproti, kakor oče sv. Barbare, kateri je svojo lastno hčér zaklal, ker ni hotla malikom darovati! Toda nebo ni moglo gledati dalje pošastnega, obsedenega, trinoškega očeta: strela ga je ubila

in osmodila na tistem mestu, na katerem je svojega lastnega nedolžnega otroka umoril... Kaj pa, če oče ali mati svojega otroka po duhovno umori, ker ga dá v nauk brezvércem, krivovercem, ali ga dá v zakon brezbožniku, krivercu!

Ubogi mladenči! je sklical moder in učen rednik. Kako se mi smilite, ako se oziram na vašo prihodnjo osodo! Kolike skrite pečine vas obdajajo od vsih strani, koliko pohujšljivih zgledov, koliko silo lažnjivih nauk! Kaj bode nekje z vami? Vi najbolj gorko potrebujete koga, da vam pride na pomoč in nasproti postavi škit hudemu, ki vas obdaja! Kje pa bodo iskali te duhovne pomoči neki starši?

Sliši se večkrat govoriti z bridkostjo: Kako težko je dan danes dobro izrejati mladino! — Toda zakaj na to niste mislili do časa, zakaj niste oči odperli, kadar je bilo treba otroke dati v šolo, ali v kako kolegijo, samostan? Bali ste se šepetanja prijateljev, da niste izvolili za svoje ljubljene mlade kake samostanske šole ali sploh verske naprave; niste pomislili, kakošen je človek, ki mu izročujete svoje otroke v javni ali privatni nauk; ali niste pa vedeli, da pri tako važni reči je lahkomišljenost izdajavstvo nad lastnimi otroci? In ako se vam vaši ljubi otroci v nevarnih okoliščinah na umu in na sercu okužijo, jih bodo mar vaši nespremišljeni prijatelji, sosede in sorodniki očistili dušne spačenosti, ko so vam poprej pogubljivo svetovali? Ako je še čas, oskerbite svojim otrokom tiho in postavno kerščansko odgojo v naj boljših katoliških odgojiščih in pomnite, da tudi v hudih časih cvetejo cvetice junaške čednosti in doraščajo veseli sadovi kreposti. Ali če se ravna o tem, kakošna naprava naj se ustanovi za odrastujočo mladino: kakošno serce bi imel za mladino cele občine, kdor bi se poganjal za zgoli posvetne naprave, samostanske pa bi odbijal?

Proč s slepili in neumnimi ugovori zoper poštene verske šole in modre kerščanske odgojilnice! Ne bojte se, da vam bodo odgojile vaše otroke preveč pobožno. — to so prazna strašila današnjih časov; veliko več pomagajte tudi vi vernim odgojiteljem, da se mladina privadi kerščanskih čednosti; samo tako bodo vaši otroci postali srečni sami za-se in za vse občinstvo, dobri, pošteni državljani. Veste pa dobro, kaj bo iz brezvércem: zapravljalci in pijanci, sleparji in tatovi, ali neusmiljeni oderuhi, ktere prej ali poznej po ječah vlačijo, pa samomorci, neravni brezbožniki, sovražniki Boga in cerkve, o kterih pravi sv. evangeli, da „ne bodo Boga gledali.“ Če tedaj tudi odidejo nekteri naj hujšim šibam na tem svetu, v večnosti jim oditi ne morejo — in ravno to je hudo vsega hudega.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Mariboru so v nedeljo (2./11.) prevzvišeni gosp. knezoškof Mih. Napotnik po daritvi sv. maše v cerkvi oč. gosp. šolskih sester vpeljali tri novicinje, sprejele so obleko III. reda sv. Frančiška in so dobile samostanske imena Valentina, Katarina in Aleksija, zadnja rojena Kubelka iz Ljubljane.

V prelepem nagovoru do novicinj so premil. gosp. knezoškof razlagali, kako morajo one, ako

hočejo postati vredne hčere sv. Frančiška in vredne redovne sestre, v resnici danes zapustiti svet, starše, sestre in sorodnike, pa tudi same sebe. To je, posvetno voljo popolno zatajiti; ker potem bodo kot plačilo zadobile mir v sercu, veselje v duši in vedno hodile v pričujočnosti Božji, ko bodo z rokami svoje dela opravljale in se bodo duše njihne z Bogom sklenjene vedno veselile; in ko pride poslednji dan, bode njih današnja obljuba, kakor vterjenih nevest Kristusovih, prejela večno plačilo v nebesih.

S Primorskega, 4. nov. dopis pojasnuje, kar smo bili posneli iz prijateljskega pisma 17. okt. (gl. „Zg. Dan.“ št. 43). Omenjamo samo ob kratkem, da ondi imenovani potrebni in zaželjeni „Načert za verouk“ je bil izdelan in izdelan po preč. nadškofijstvu Goriškem (Gl. „Fol. period. št. 8), a ne od vladne strani, in tudi le za Goriški oddelek Sežanskega glavarstva. Nadškofijstvo je povprašalo c. kr. okr. svet, ali bi hotela si vodstva lj. šol naročiti kaj tega „Načerta“ (in po koliko iztisov). Voditelj glavarstva, kot predsednik c. kr. okr. šol sveta, naroči iz priljudnosti za vsako šolo po 2 iztisa, in ni bil k temu nikakor primoran. V tem pač ni nič graje vrednega.

Iz Amerike, St. Paul, Minn., dnè 1. oktobra 1890. Prečastiti g. Msgr. Zadnje čase praznovali smo več slovesnosti, ki Vas bodo gotovo zanimale, kajti tičejo se slovenskih misijonarjev s katerimi ste bili Vi izmed vseh Slovencev vedno v najožji zvezi.

Leto dni je minulo, kar sem Vam bil poslednjič pisal. — Ako se ne motim, sem takrat omenil, da bo več novih škofij vstanovljenih v Št. Pavelski provinciji. Kmalu potem prišla so dotična pisma iz Rima, — in vstanovljene so bile naslednje škofije: St. Cloud (poprej apostoljski vikarijat Northrn Minnesota), Winona in Duluth v Minnesoti; Sioux Falls v južni Dakoti in Jamestown v severni Dakoti, Škof v St. Cloud-u je bil izvoljen dr. Otto Zardetti (nekdanji profesor moj v semenišči St. Francis Wis); bil je posvečen v svoji domovini v Einsiedelnu Švica — za škofa, v Sioux Falls je bil postavljen milg. Martin Marty O. S. B., prej apostoljski vikar v Dakoti. Drugim trem škofijam pa so bili izvoljeni za škofo trije naj zaslužnejši duhovni Št. Pavelske nadškofije, namreč: James Mc. Golrick za Duluth, J. B. Cotter za Winono, in John Shanley za Jamestown. Dnè 27. decembra pretečenega leta obhajali smo slovesnost, kakoršne Amerika še ni videla. V naši stolni cerkvi sv. Pavla prijeli so trije duhovni ene in tiste škofije škofovsko posvečenje od svojega nadškofa.

Kmalu potem si je milg. škof Mc. Golrick izbral za svojega generalnega vikarija mnogozaslužnega misijonarja, rojaka našega prečast. g. Jožefa F. Buha, župnika v Tower-ju, Minn., kjer je večina njegovih farmanov Slovencev.

Še drugzega rojaka našega zadela je zaslužena čast — namreč prečast. g. dr. Bernarda Ločnikar-ja O. S. B., ki je bil enoglasno od duhovnov benediktinskega reda izvoljen za opata samostanu sv. Janeza v Minnesoti. — Zanimiva ta slovesnost veršila se je 27. avgusta 1890. Nadškof John Ireland, šest škofov (med njimi tudi naš rojak milg. škof Janez Vertin), 4 opatje in veliko število duhovnov, bilo je pričujočih. Škof Zardetti je imel blagoslovljenje ter je opata vpeljal na njegov prestol, kjer so mu potem

očetje benediktinci v znamenje podložnosti poljubovali perstan. Milo se je storilo vsakemu, ki je očeta Bernarda poznal, ko se je po dokončanem obredu vzdignil in z mitro na glavi in pastirsko palico v roki spremljan od dveh opatov podal se po sredi cerkve ter prvič kot opat delil blagoslov. Marsikatero oko se je zarosilo, posebno med slovenskimi naseljenci, ko so videli svojega nekdanjega duhovnega očeta povišanega v opata.

Ljudstva je bilo zbranega od blizo in daleč brez števila. Iz Št. Pavla pripeljal je izvanredni vlak (extra-train) nad 600 ljudi.

Po dokončanem svetem obredu podali smo se v prostorne obednice gostoljubnih očetov benediktincev, kjer je bil obed pripravljen za vse pričujoče duhovne in ljudstvo. Med obedom je izverstno svirala godba benediktinska; — ko je pa po običajnih napitnicah zaigrala „potpourri“ osem slovenskih narodnih pesem, ni bilo ploskanja konca in kraja — tako so se vsem dopadli slovenski napevi.

S tem je bila slovesnost končana in s prijetnimi spomini vračali so se vdeleženci na svoj dom. Mi slovenski duhovni smo se pa peljali k slovenski cerkvi sv. Štefana, kjer se je drugi dan imela obhajati druga slovesnost, namreč nova maša čast. g. Romana Homarja O. S. B. Prenočili smo po raznih hišah prijaznih slovenskih kmetov. Snažna cerkva stoji sredi gozda, kjer je še pred malo leti divji Indijan jelene streljal; zdaj pa pridni slovenski farmar (kmet) zemljo obdeluje. Novomašnik in duhovščina zbrali so se v distriktni šoli, — tu so mu tri ameriške slovenske deklice po kratkem nagovoru podarile venec. Potem pa se je vila procesija med mlaji, raz katerih so vihrale ameriške in slovenske trobojnice k lepo ozaljšani farni cerkvi.

Pri sv. maši so stregli novomašniku trije rojaki njegovi — Presbiter assistens (arhidijakon) je bil prečast. g. generalvikar Jožef F. Buh, dijakon je bil pisatelj teh verstic in poddijakon č. g. Simon Lampé O. S. B. Čast. gosp. Jakob Trobec je imel slovenski govor, v katerem je z lastno njemu dano zgovornostjo razpravljaj častiljivega duhovskega stanja dolžnosti, težave in radosti. Spominjal se je tudi starišev novomašnikovih, kateri bi toliko želeli biti pričujoči, pa jih silno morje loči od ljubljene sina, da bi videli naj srečnejši dan njegovega življenja. Pričujoči v sanktuariju so bili tudi: č. g. župnik Ciril Zupan, O. S. B., indijanski misijonar; Alojzij Hermanutz O. S. B., č. gg. E. Mangel in Metod C. Slatinský (Čeha), J. Wojcik (Poljak) in slovenski gg. bogoslovci: Jager, Vilman, Bilban in Seliškar. — Popoldne so bile pete litanije po slovenskem običaji in pred blagoslovom je tudi pisatelj teh verst v dragem maternem jeziku pobožne slovenske naseljence opominjal zvestim ostati veri svojih očetov do smerti.

Potem pa so se razlegale lepe slovenske pesmi po indijanskem gozdu, kakor se še dan danes imenuje ta gozd, v pozno noč. V čast našim naseljencem moram reči, da so izverstni pevci, za kar si je ne malo hvale zaslužil njihov učitelj g. Franc Bernik (amerikanski Slovenec). Naseljenci so vsi z Gorenjskega, ter so vsi ostali katoličanje in si s pridnostjo pripomogli k blagostanju. Pozno proti večeru, ko je zvezda večernica zasvetila na jasnem nebu, ločili smo se neradi od dobrih ljudi — še eno smo zapeli, potem pa oddirjali proti Št. Cloudu (Klavdiju).

Tretja slovesnost se je veršila v cerkvi sv. Neže v Št. Pavlu, kjer je g. župnik Jakob Trobec obhajal 25letnico svojega mašnikovega posvečevanja. Več tednov so dobri farmani delali priprave na tihem, da bi ponižni gospod župnik ne izvedel, ter ne prepovedal. — Na slavnostni dan, 8. sept., pa je bilo že rano v jutro vse pripravljeno. Krasni slavoloki so stali ob cerkvi in farovžu s primernimi napisi, vse je bilo v zelenji in zastavah. Nad 30 gg. duhovnov je bilo pričujočih. Celo nadškof Ireland (r. Ajerland), ki k takim slavnostim ne zahaja, naredil je izjemo takrat. Prišel je tudi milg. opat dr. Bernard Ločnikar O. S. B., ki je imel slavnostni govor. Po sv. maši pa se je vzdignil tudi slavni nadškof Ireland, ter rekel, da si tudi on šteje v dolžnost par besedi spregovoriti pri ti priložnosti in govoril je krasno, kakor le on zná, ki je znan kot eden naj boljših govornikov, ne samo v Ameriki, ampak tudi na Irskem, v Angliji, v Rimu in povsod, kjer se angleški jezik govori. V svojem govoru spominjal se je tudi očaka duhovna („Patriarch Priest“ ga je imenoval), pokojnega Franca Pirca. Hvalim Boga, rekel je, ki je ob gorah daljne Krajine govoril na serce g. Trobecu: „zapusti domovino in pojdi v deželo, ki ti jo bom pokazal! Hvalim Boga danes, da nam je dal po č. g. Pirca cel narod duhovnov, ki že nad 25 let luč svete vere prižigajo po Minesoti.“

Popoldne smo bili povabljeni v šolo — tu je en gospod po primernem govoru podal č. g. jubilantu darilo hvaležnih farmanov — bilo je lepo bliščeče darilo 500 dolarjev v ameriških cekinih. Zvečer je bila preč. g. slavljencu na čast še glediška predstava v šolski dvorani: Na mnogaja leta č. g. Jakobu Trobecu! Še ene slavnosti moram omeniti — nove maše katera je č. g. F. Ks. Bajca; pel jo je v cerkvi sv. Neže v Št. Pavlu na sv. Matevža dan, 21. sept. 1890. Preč. g. Trobec je bil zopet govornik ta dan. Popoldne je pa novomašnik blagoslovil novo zastavo društva sv. Matevža v moji cerkvi. Č. g. Bajec se je na voljo milg. nadškofa Irelanda podal na katoliško vseučilišče v Washington k daljnemu izobraževanju. Gotovo častno za Slovence, da je ravno Slovenec tje poslan in nobeden drugi.

Naj še nekoliko omenim o svojem duhovskem poslovanji med Slovenci v Ameriki v pretečenem letu. Maja mesca t. l. obiskal sem svoje rojake v Jolietu, v državi Illinoiški. Šel sem tje na prošnjo nadškofa v Čikagi, da dam Slovincem priložnost opraviti velikonočno spoved. Našel sem jih nad 1200. Več let že niso videli slovenskega duhovna*... O kako si želé svojega duhovna! Prav pridno zbirajo denar za svojo cerkev; svet imajo že kupljen za cerkev in šolo; in farovž tudi že stoji; samo da bi duhoven prišel, in kmalu bi stala slovenska cerkev v Jolietu.

Mesca avgusta povabljen sem bil od škofa v Heleni v državi Montara. V dveh mestih v Butte City in Anaconda je okoli 1000 Slovencev. Jaz sem bil prvi Slovenski duhoven, ki je v one oddaljene kraje prišel. Tudi tu je velika potreba duhovna — in ako kmalu ne bo pomagano, se je bati, da bodo ljudje posebno, pa mladina, vero izgubili...

Več ameriških škofov me je prosilo, naj bi jim pripomogel, da dobijo slovenskega duhovna. Zelo dobro

* To žalostno zapuščanje bi moralo Slovence vendar ostrašiti, da bi ne tiščali v Ameriko, kjer ne morejo ne k sv. maši in ne k spovedi hoditi. Vr.

delo bi storili, kateri bi se hoteli darovati za misijone med ameriškimi Slovenci. Mi tukajšni slovenski duhovni ne moremo zapustiti svojih škofij, kakor Vam je menda znano, mora vsak ameriški bogoslovec, predno je posvečen, priseči, da bo za tisto škofijo delal, h kateri spada.

Slovenci so v večjem in manjšem številu raztreseni še po mnogih družih mestih, in ako bi kakih pet vnetih duhovnov sem prišlo, bi imeli koj dosti dela, — pa tudi dosti kruha.

S serčnim pozdravom!

J. M. Solnce.*)

Nesrečno ženitovanje.

Dne 28. oktobra t. l. je šla ženitvanska družba iz Pervačine na Lokve po nevesto, kjer je imela biti drugi dan poroka. Ženin je šel s svojim bratom in dvema drugima tovaršema čez Šempas in Ternovo, drugi brat in eden voznikov pa sta šla z vozom po balo skozi Gergar po čepovanjski dolini. Po vipavski dolini je ta dan deževalo, po gorah pa je metlo s snegom. Ko ženin pride s svojimi tovarši blizu Ternovega, je vihar, sneg in mraz mladenčce tako zbežal, da so eden drugega zgrešili in popadali v snég. Eden tovarišev je drugo jutro se izkopal iz snega in komaj živ došel na Lokve; drugi tovariš se je obernal proti domu in je drugi dan pol nezavesten, bos in raztergan prišel domú. Ženinovega brata so dobili $\frac{1}{4}$ ure pod Ternovim 29. oktobra v snegu zmerznjenega, ženina pa so našli še le 1. novembra blizu tam, kjer brata, tudi zmerznjenega.

Drugi brat in voznik po rebu proti Lokvam nista mogla po snegu dalje voziti, izpregla sta vole in jih gonila pred seboj, voz s sodčkom vina sta pustila v snegu. Tako sta prišla konec gozda prav blizu Lokvi. Toda tu na ovinku opešata mladenča in živina. Nepoznavši kraja, oberneta vole in hočeta nazaj do voza in v dolino do ljudi. Tam ženinov brat kmali omaga, tovariš ga vleče nekaj časa seboj, pa ne dolgo, ker je tudi sam pešal. Že merzlega in terdega položil v sneg, sam pride do voza, in po cevki od pipe potegne nekaj požirkov vina, da bi se okreščal, toda kmali zgubi zavest in ostane v snegu.

Drugo jutro pošlje Vinkler z Lokve izkat voznika. Ko ženinovega brata najdejo zmerznjenega v snegu, pošljejo naznanilo c. kr. žendarmarijski postaji v Čepovanu. Žendarmarijska patrila s pomočjo drugih mož najde voznika v snegu še živega, ga spravi do ljudi in pripravi k zavesti. Pač žalostno ženitovanje, ženin in dva brata njegova so zmerznili na poti v snegu, drugi trije tovariši so si komaj rešili življenje.

B. G.

Razgled po svetu.

Ali bo mir? Ako angleški „Daily Telegraph“ kaj vé, je ruski car nemškemu cesarju zagotavljal

*) Prav živa zahvala Vam za tako zanimivi dopis, s katerim ste, predragi prijatelj! tudi več drugim pojasnili, kar so želeli zvedeti. Bratovski Vam in vsim pn. gospodom, ktere ste v tem dopisu imenovali. Vr.

celo versto pomirovanj. Hoče boje z Stambulovim obravnavati oziroma na Bulgarijo (tedaj brez ozira na bulgarskega kneza?), svojo vojno odmakniti od nemške meje, ako bi tudi Nemčija tako storila; Turčijo po diplomatskem potu nagniti k obnovam v Armeniji; kupčijska pogodba med Rusijo in Nemčijo je v nastopu; tudi se imata sniti cesarja ruski in avstrijski. — Pravijo pa, da „D. Telegr.“ tice niso odveč zanesljive. Godijo se po vsih obnebjih take čudne reči, da je najbolj verjetno, kar se je že davno reklo: da namreč ne bo mirú, dokler se po posredovanji evropskih vlád sv. očetu papežu ne verne, kar se mu je po krivici vzelo. Kje je Napoleon III, njegov prestol in framasonski mir?.. Delal je potuhnjeno pri oropanji papeža! Kako je umerl Viktor Emanuvel?.. Kakošna sreča, kakošen mir je zdaj na Laškem? Kakošen mir je na Nemškem, ki ga z vednim množenjem in nakopičevanjem pobijavnega orožja morajo ohraniti!

Dunaj. Nj. Svetost Leon XIII so apostolskega vojaškega vikarija dr. Koloman-a Belopotockega zvolili za naslovnega škofa Trikalskega (Tricala).

Avstrijska dominikanska provincija šteje 16 samostanov in ima 200 redovnikov, med njimi 100 mašnikov.

V Solnogradu je spraznjena naučna stolica duhovskega pastirstva; poskušnja za to službo bode 15. grudna (dec.) na bogoslovnih oddelkih na Dunaju, v Gradcu in v Solnogradu.

Krakovska univerza je 19. vinotoka obhajala 500letnico svojega pomočnika sv. Janeza Kenta, bivšega profesorja na tem vseučilišču. Profesorji s knezo-škofom Dunajevskim na čelu so 22. vinot. romali v Kenty, rojstni kraj svetnikov, 9 milj daleč od Krakovega. Vdeležila se je vsa univerza, z dijaki, in mnogo ljudstva.

Rim. Sv. Oče so poslali Ircem pismo z naročilom, da naj se bere po cerkvah. Sv. Oče omenjajo slabe letine na Irskem in opominjajo posestnike, da naj usmiljeno delajo s svojimi zakupniki in naj jih ne preganjajo z zemljišč, ako v teh hudih časih ne morejo najemščine precej plačati.

Kardinalu Lavigerie-u, ki je bil sprejet v zaslišanje, so sv. Oče čestitali za njegovo človekoljubno delo, namreč, za reševanje sužnjev in odpravljanje sužnjosti. Kardinal je o tej priliki pripeljal pred sv. Očeta 14 zamurskih mladenčev iz okrajine Uanda, ki se bodo izučili za zdravnike in misijonarje svojih rojakov.

Laško. Zagrizenemu framasonu Krispiju, kakor pišejo, ne cvetejo rožice. Nasprotna stranka mu našteva polno grehov, se vé, da ne grehov zoper Cerkev in papeža, ampak zoper gospodarstvo. Antikristov je zdaj veliko, ki se pa tudi med seboj ujedajo. Razpisane so namreč nove volitve v mlado-laški državni zbor in stranke se bodo pulile za stole.

Praga. Če se smejo merličti paliti? Umerla je v Parizu vdova državnega in deželnega poslanca dr. Braunerja in je bila po želji, v poslednji volji izrečeni, v Parizu sežgana, pepél pa poslan v

Prago, da se tam gori dene v družinske rake. Duhovska vradnja je pa prepovedala postaviti rakev v cerkvi, jo kropiti z blagoslovljeno vodo in moliti za umerlo. Svojci so telegrafirali nadškofu Schönbornu v Berlin, kjer je ravno bival; pa niso dobili dovoljenja. Rakev so tedaj prenesli v mertvašnico na Višehradu. Tam je mestni odbornik Naprstek govoril hudo bodečo žalnico ter povdarjal, da se odrekajo cerkvene ceremonije gospej, ktera je veliko denarja darovala za cerkvene stavbe. Ko je prišel g. župnik Kafka v družinske rake, je pokropil le poprešnje rakve v družinskih rakah, ne pa rakve s pepelom umerle gospé. — K temu je opomniti: Kdor hoče biti katoličan, se mora cerkvenim zapovedim podvreči; je pa staro od sv. Očeta Leona XIII poterjeno določilo, da merličiči se ne smejo žgati, in če kje vender nasproti zgodi, je cerkveni pokop prepovedan. Po tej naredbi tudi kardinal Schönborn in župnik Kafka pepelu omenjene gospé nista smela dovoliti cerkvenih šég, če tudi je v življenji veliko dobrega storila za cerkve.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni nameni:

Češčenje svetih patronov.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Kardinal Baronij pripoveduje v svoji cerkveni zgodovini, da je frankovski kralj Kilderik tako spoštoval sv. Genovefo, da se ji ni upal nobene prošnje odbiti, in misli, da je za plačilo zato imel srečo in vseh v vseh svojih podvzetjih in da se mu je zato posrečilo v najlepšem delu Galije svojo vladovost ustanoviti. „V pobožnem češčenju svetnikov,“ pravi dalje učeni kardinal, „je položen temelj Francoskega, in ta bo toliko časa obstal, dokler bo ta dežela svetnike častila. Prav gotovo bo pa propala, če bo kedaj brezbožnost ta temelj razrušila.“ Ali se ne poterjujejo te preroške besede z nezgodami, ki so zadele današnjo Francosko zato, ker je dostikrat svetišče sv. Genovefe oskrunila, da je le s tem brezbožne može častila? Cerkev sv. Genovefe v Parizu so namreč spremenili v nekako častno dvorano za Volterja, Rusoa in druge.

In to velja za vsa ljudstva. Kjer brezbožnost kerščanske oltarje podira, in namesto njih malike postavlja, češčenje svetnikov zabranjuje in namesto njih ljudi časti, tam se ne bo izognil pogin in pogubljenje. Tako je na Laškem, kjer so nasproti pervakoma aposteljnov postavili podobo Giordana Bruna, kjer pred očmi namestnika Kristusovega celó satana časté. Sv. Janez Krizostom je rekel, da se Rim zaradi grobov sv. Petra in Pavla z drugimi mesti še primerjati ne more.

Tudi v nemških deželah je nevarnost velika. Naši ločeni bratje nočejo od češčenja svetnikov nič slišati in imajo to češčenje za malikovanje; nasproti pa toliko pridneje časté pogane in ljudi obožavajo

in take spominke postavljajo, ki so in ostanejo Nemčiji v sramoto.

Mi pa moramo toliko terdneje pri tem ostati: Čast, komur čast! Čast Bogu in vsem njegovim svetnikom!

„Časnik“ je k vsakdanji molitvi več molitvic pridejal. Zadnja teh je: „Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Peter Kanizij, prosite za nas!“ In to je prav.

Že od nekdanj si je nemško ljudstvo sv. nadangelja Mihaela za posebnega patrona izvolilo, ali boljše, od Gospoda dobilo. Sv. Mihael je nekdanj, v boljših časih nemški narod na čelo kerščanstva postavil. Njegova podoba je bila na najstarejšem državnem praporu.

Sv. Bonifacij je apostelj Nemčije. Katoliški Nemci ga morajo toliko bolj častiti, zato, ker protestantom Martin Luter več velja. Nobeno ljudstvo pa ne časti tako kakor Irci svojega posebnega patrona in aposteljna, sv. Patricija. Ali ni morebiti to vzrok, da so Irci tako zvesti svoji veri? In ali ne moremo tudi mi upati, da nas bo Gospod v sv. veri poterdil in ločene brate zopet nazaj poklical, če z dejanskim češčenjem sv. Bonifacija z društvom sv. Bonifacija nadomestimo to, kar je narod zamudil?

Blaženi Peter Kanizij je delo sv. Bonifacija v hudih dnevih podpiral, tako, da ga po pravici kot družega svojega aposteljna častimo, ki nam ga je Gospod kot poslanca svojega serca poslal.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Sercu in ga še zdaj hvališ brez konca v zakramentu sv. Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Serca brezmadežne Device Marije Tebi darujem danes vsak trenutek vse svoje namene in misli, vse čutila in želje, vsa dela in besede. (100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za češčenje sv. patronov, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostoljstva v tem mescu in današnji dan.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakokrat 300 dni odpustka; in če se vsak dan moli, enkrat v mescu popoln odpustek. Pij IX. 26. nov. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakokrat 300 dni odpustka. Pij IX. 1852.)

Sv. Jožef, prijatelj najsvetejšega Serca, prosi za nas. (100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 1874.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

b) Posebni nameni:

11. S. Martin. Pospešitelji molitvenega apostoljstva. Vstanovitev župnije. Božje varstvo za pošteno družino.

12. Jozafat. Terpljenje sv. cerkve na Ruskem. Red Bazilljancev. Spodnje podonavske dežele.

13. S. Stanislav, kralj Poljski. Družba Jezusova. Novinci samostanskih redev. Zadeve gledé poklica.

14. S. Albert Veliki. Bogoslovi in katoliške visoke šole. Katoliško gibanje na severnem Češkem. Nekdo v hudih stiskah.

15. S. Leopold. Avstrijske dedne dežele in nadškofija dunajska. Več odpadnikov za spreobrnjenje. Več samostanov. Vstavi za plemstvo.

16. S. Edmund. Neomejeno zaupanje na Božjo previdnost. Angleško in Irsko. Ljudski misijoni in duhovne vaje in njihovi voditelji.

17. S. Hugon. — Švica. Edinost in mir v mnogih družinah. Obvarovanje pred nalezljivimi boleznimi.

18. S. Evgenij. Spreobrnjenje mnogih, ki so se od Boga odvernil. Težavne sodnijske razprave in druge sodnijske zadeve.

19. S. Elizabeta. Hiša Habsburška. Pospešitelji molitvenega apostolstva. Razširjenje materinskih družb.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Vgodno vreme, da bi mogli jesenske pridelke spraviti.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. V uršulinski, tako lepi in častitljivi cerkvi namerjajo napraviti tudi nove, zale orglje, in ker je samostan imel velike stroške pri lepšanji zunanega cerkvenega lica, torej skušajo svoto za orglje po radovoljnih darovih skupaj spraviti. Cerkev se zdaj prav močno obiskuje, zlasti od odličniših stanov; zanašati se je toraj, da se bode slavno občinstvo velikodušno skazovalo pri tej napravi. Delo bodo izročili slovečemu mojstru gosp. F. Goršiču in ob koncu prihodnjega leta ima delo biti gotovo.

Poseben odbor (p. n. gg.: stolni prošt dr. Leon. Klofutar, kan. Andr. Zamejic in stolni župnik J. Flis, mstr. M. Potočnik, prof. J. Smrekar, P. Angelik Hribar, in kat. nunski A. Keržič) se obrača do dobrotnikov, nekdanjih samostanskih učenk in obiskovalcev uršulinske cerkve za pripomoč k omenjeni napravi. V ta namen sta narejena dva zaznamka vsih piščal novih orgelj s ceno, koliko ima vsaka stati — od 10 kr. do 35 gld. — da si dobrotnik lahko katero ali njih več zbere ter jih plača. En zapisnik je pri nunah „na porti“, drugi v „Kat. bukvarni.“

Dijaška miza. Kaj nam je vzela mesec vinotok? . . . Od 125 mladenčev je ljudska kuhinja za pretekli mesec nam pobrala 190 gld. 9 kr. — Zraven teh je 17 družih podpiranih dobilo čez 20 gld. V vsem skupaj je od 142 mladenčev plačano pretekli mesec 210 do 215 gld. — Kako pa so se učili do zdaj? . . . Za konferenco jih je do 6. t. m. prišlo povedat 84; izmed teh jih tri in tridesetni bilo v ničimur nič

pograjanih, drugi so bili v eni ali dveh, tudi po več tvarinah opominjani, pa mnogi le napol. Največ jih je bilo opominjanih v matematiki, namreč 19, v nemščini pa 15, pa zelo le „na boljše.“ — V nemščini naj bi se v 1. latinskem razredu pričelo z abecedo, da bi se mladina brez potrebe ne terpinčila; s tem bi se jezika lahko temeljito naučili v gimnaziji, ker bi se uk stavil na terdno podlago. Tudi v matematiki, pravijo skušeni gospodje, se precej v najnižjih razredih preveč zahteva od malih pobčev, ki še niso študirali umoslovja, za kar njih um še zmožen ni.

Klic milg. prošta dr. Jarca za pomoč ubogim pogorelcem ima vgoden vspeh; že so poslali 5 velikih z obleko natlačenih vreč na Radovico; vredništvo tega lista pa je poslalo znatno pomoč v denarjih v Ambrus, Radovico in Sorico; tudi za Radlek se zbira. (Prosimo pa zadevne čč. gg., da naj nikar ne odlašajo nam poslati poterdila, da so denar prejeli in ob enem kaka poročila, kako je s pogorelci itd. Vr.)

Umerla sta čč. oo. jezuita Hüner in Buchman, ki sta bila tudi pri nas znana. Bila sta izvrstna misijonarja. Bog jima daj večni mir!

Maribor. V god posvečevanja vsih cerkvá so milgsp. knez in škof dr. Mihael Napotnik posvetili ondotno do čistega popravljeno, predelano in gotovo stoljno in farno cerkev in novi veliki oltar, ki je dar pokojnega kn. škofa dr. Jak. Stepišneka. Slovesno opravilo se je pričelo ob 8ih in je terpelo skoro do ene popoldne.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Bl. g. profesor Jož. Šorn z družino 5 gld. — Č. g. katehet Šim. Zupan 5 gld. — Č. g. A. St. 2 gld. — Jožef Arimatejic 5 gld. — J. E. 5 gld. — Č. g. župnik Fr. Vohinec 2 gld. — Čast. g. župnik L. Krištofič 1 gld. — Po preč. g. dekanu M. Erjavcu nekdo 5 gld.

Za pogorelce v Ambrusu: Preč. g. župnik Jož. Kerčon 17 gld. — Čast. g. župnik Fr. Jereb 3 gld.; fara Zasp 8 gld. — Po č. g. župniku J. Mraku 1 del zbirke — 10 gld. — Čč. gg. duh. pastirja in Križka fara pri Terž. 10 gld. — Po čast. g. župn. Lor. Krištofiču 3 gld. 50 kr. — Po preč. g. dekanu J. Erjavcu 5 gld.

Za pogorelce na Radovici: J. E. 5 gld. — Č. g. župnik Fr. Brulec 5 gld. — Č. g. A. St. 2 gld. — Po preč. g. dek. M. Erjavcu nekdo 10 gld. — Č. g. adm. Fr. Boncelj 3 gld. 50 kr. — Čč. gg. duh. past. in Križka fara pri Terž. 10 gld. — Iz fare Kovorske po č. g. župn. L. Krištofiču 3 gld. 50 kr.

Za pogorelce v Danjah: Č. g. župnik Fr. Jereb 2 gld.; fara Zasp 6 gld. 22 kr. — J. E. 3 gld. — Čč. gg. duh. past. in Križka fara pri Terž. 2 gld. 50 kr. — Po č. g. župn. Lor. Krištofiču 2 gld.

Za pogorelce v Radleku, v Bloški fari: Č. g. A. St. 1 gld. — J. E. 2 gld. — Čč. gg. duh. past. in Križka fara pri Terž. 3 gld. 50 kr. — Po č. g. župn. L. Krištofiču 1 gld. 50 kr.

(Drugi dar. prih.)